

Contactul moral

Societatea omenească creiază, în cursul vremii, anumite individualități și personalități cu menirea de-a o reprezenta în funcțiunile sale sociale. Funcțiunile sociale la un popor sunt multe și variate și ele isvorăsc din trebuințele morale și materiale ale omului. În decursul vremurilor, cerințele morale au avut întotdeauna prioritate, și e și natural să fie așa, deoarece înainte ca omenirea să ajungă a se tăvăli în materialismul animalic de azi, de diferite spețe și aspecte, această omenire a fost idealistă. S'a născut din contemplații și admirațiunea desfășurării forțelor supranaturale și dacă nu le-a înțeles câte odată cu rațiunea, le-au stăpânit cu simțirea și imaginația. Dar poate declara cineva că azi rațiunea e totul? Nu! Priviți la entuziasmul și eroismul legendarilor aviatori francezi, care au plecat, din Europa în America, cu avionul peste ocean; un alt grup de aviatori au sburat deasupra tutulor continentelor parcurgând distanțe de peste 60.000 Km. Iată exemple concrete de ce poate forța morală, în om, atunci bine înțeles, când e ajutat și de puterea indestructibilă a rațiunii.

Ce se înțelege prin „Contact moral”. Prin contact moral între indivizi, se înțelege o înfrățire a rolurilor lor sociale, în fața cerințelor morale și materiale supreme ale unui popor. Dacă luăm, de pildă, neamul nostru românesc, constatăm cu cea mai mare ușurință, că toți reprezentanții vieții sociale, fiind produsul legii a unei societăți ce și-a împletit firul existenței naționale la luminile idealismului, au înțeles ca să-și facă datoria și să conducă neamul nostru pe căile progresului și a civilizațiunii.

Cerințele sociale ale unui popor sunt de natură morală și materială. Privindu-le mai de aproape în desfășurarea lor, vedem că aceste două grupări se împart în grupulețe mai mici, aproape atâtea subdiviziuni, câte trebuinți sociale are un neam de oameni, de unde s'a născut, în cursul vremii, birocrațismul și tot aparatul administrativ de stat și al instituțiilor particulare.

Există oare între factorii sociali reprezentativi, ai tutulor cerințelor sociale — unire — solidaritate? Există colaborare sinceră până la

frățietate? Apoi dacă libertatea, fraternitatea și egalitate sunt rezultatele democratismului umanitarist, — se înfăptuiesc azi, când se face caz numai de democrație?

Răspund, că nul Cauza? Sunt multe cauze.

Printre cele mai de căpetenie, una ar fi după mine, prea marea materializare a lucrurilor și faptelor, — în detrimentul cui? În detrimentul nostru al tutulor. Azi acela e mai viteaz care consumă mai mult și cere mai mult...

Pr. IOAN CHIRCA

VIOL

și distrugere de corespondență.

Autoritățile cercetează cazul corespondenței soc. Eichler, ce a fost găsită violată, distrusă și aruncată pe cheiul Bistriței.

Motivul acestei fapte a fost, de sigur, sustragerea timbrelor de pe plicuri.

Suntem surprinși și consternați în fața unei asemenea întâmplări.

Vasăzică nu mai suntem, niciodată, siguri de scrisorile noastre.

Totdeauna, când le punem la cutie, trebuie să ne gândim că ele vor avea trista soartă de a fi aruncate în praf, numai fiindcă legea ne obligă să lipim niște biete timbre pe plicuri.

Atragem atenția celor în drept spre a lua măsuri de îndreptare, și a înlătura pe funcționarii necinstiți, cu atât mai mult, cu cât am primit dese reclamațiuni, dela abonații noștri, că nu primesc regulat ziarul, care, desigur, are aceiaș soartă ca și orice scrisoare ce poartă un timbru pe dânsa.

În caz contrar noi vom ști cum să procedăm. Și suntem siguri că vom ieși satisfăcuți.

De la Licenț Petru Rares

Elevii de cl. IV vor termina cursurile la 31 Mai. Între 3 și 7 Mai vor da examene de admitere.

Elevii căzuți, anii trecuți — la examen de admitere în cl. V-a și cari urmau să treacă în cl. VI-a, vor trece întâi ex. de adm. între zilele de 3 și 7 Mai și apoi vor începe seziunea examenelor particulare.

Exemplul adevărat ni l-a dat însăși Schiller prin prietenia lui cu Goethe. Prietenia acestor două genii a însemnat un mare progres pentru literatura germană.

Prietenie adevărată, ideală, bazată pe cunoașterea sufletească reciprocă și pe stimă.

Nimeni n'a cunoscut sufletul și caracterul lui Goethe decât Schiller, lucru ce-l cunoaștem dintr'o scrisoare adresată lui Goethe la 28 August 1794.

De la 1794 când legătura de prietenie este realizată și până la moartea lui Schiller 1805, între acești doi mari poeți ai literaturii germane a existat o continuă comunicare de idei, conectându-se și stimulându-se reciproc. Aproape unsprezece ani de corespondență neîntreruptă constituie un volum respectabil, care, pentru literatura germană înseamnă un mare progres în domeniul poeziei și literaturii în genere.

Această prietenie, eșită din cadrul comun al vieții, bazată pe o afinitate

CUTREMUR DE PĂMÂNT

În Sâmbăta Paștilor un puternic cutremur cu consecințe catastrofale s'a produs în Bulgaria, în regiunea de sud de munții Balcani.

Centrul cutremurului a fost satul Cirmen, care a fost distrus aproape complet, rămânând, pe locul unde odinioară se înălțau gospodării frumoase, un morman de ruine și de pământ răscolit împreună cu mai multe cadavre omenești. Zguduturile au fost atât de puternice încât s'au resimțit destul de accentuat și în țara noastră și chiar la Budepesta.

La mănăstirea Pasărea de lângă București cutremurul s'a simțit în momentul când preotul citea evanghelia învierii. Toate călugărițele au căzut cu fața la pământ, interpretând aceasta drept o minune Dumnezeiească.

Vântul care s'a resimțit atât de puternic zilele trecute probabil că e consecința acestui fenomen terestru.

Crimă neisbutită

Brigadirul Vasile Rățoiu, din strada Frumușica No. 21, voind să se inapoieze la regimentul său, din Cernăuți, a cerut tatălui său, Dumitru Rățoiu suma de 1500 lei.

Acesta refuzând, a fost străpuns cu sabia de fiul său, în partea stângă a abdomenului.

Rănitul în stare puțin gravă a fost transportat la spital, iar criminalul — înaintat garnizoanei.

Răspândiți „Avântul”

Serbarea studentilor

Vineri seara, a avut loc, la teatrul din localitate, obișnuita manifestare artistic-culturală a studenților creștini din județul nostru.

Partea întâia a programului a fost reprezentarea scenică a unei farse teatrale — Cinematograful, localizată de d-l Paul Gusti din București. După care a urmat balul.

Publicul pietrean, n'a știut însă a răspunde cu destulă bunăvoință, studenților. Sala a fost cam pustie și lojile aproape goale. Poate că de aceea superba comedie cinematograful, la care în București se râde cu lacrimi, a fost atât de slab interpretată de tinerii debutanți.

Remarcăm jocul de scenă al d-rei Pantazi și Popovici și al d-lor Brânză, Grigoriu și Mircea.

Nu ne este în grațiile noastre D-l Brânză, dar trebuie să-i recunoaștem meritul, cu atât mai mult cu cât a jucat un rol pe care nu l-a preferat d-sa luându-l în ajun, când a văzut că D-l Antohi, student la medicină nu se mai prezintă la ultimile repetiții.

Ceilalți slab — foarte slab cu atât mai slab cu cât ne gândim la d-rele Teodorescu și Aspazica Ionescu.

D-ra Ionescu ne-a făcut aceeaș impresie, în teatru, pe care ne-o făcuse în muzică — mai anii trecuți, când a debutat tot pe scena teatrului nostru...

Ne declarăm satisfăcuți. Am plecat de la festival cu impresia că există o osândă, „un făcut” între studențimea noastră și între public. Și cred că e păcat.

TRIDENT

Hoț arestat

Femeia Ana Nichetti Simionescu, originară din Rusia, a fost arestată de poliție și trimisă în judecata micului parchet.

Numita are la activ mai multe furturi descoperite, pe care le-a făcut pela diferiți locuitori din oraș.

TH. HODOROABA

Abonamentele la „Avântul”

LA SATE LEI 120 PE AN

LA ORAȘE LEI 150 PE AN

PENTRU BĂNCI, INSTITUȚIUNI ȘI AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE AN

egoismul, secondate de o dorință aprigă de îmbogățire, mai poate exista oare cinste, dreptate, iubire, devotament? Desigur că nu!

Lipsiți de orice scrupule, nu urmărim decât interese personale. Și dacă se întâmplă că avem câteodată prieteni — presupuși prieteni, căci adevărați prieteni nu există — să fim siguri, că nu sunt sinceri.

Cuvintele lor dulci și măgulitoare urmăresc un scop; nu sunt expresia unei conștiinți curate și cinste.

Scopul odată ajuns, foștii prieteni se arată indiferenți, ba de multe ori nici nu ne mai cunosc.

Cred că exemple a avut fiecare în viață.

În poezia sau în oricare alt gen literar, poetul nu scrie ceva imposibil de realizat, ci din contra, ne prezintă idealul îmbrăcat în haina cea mai frumoasă a artei sau poeziei, ca ceva posibil de realizat în viață, iar caracterele și eroii au putut exista sau pot să existe.

de idei, este unica în felul ei în literatura mondială.

Dacă Schiller a realizat-o în poezie în chip ideal a știut s'o transpue și în viață prin propria-i persoană.

E totuși unică și de neînțeles această prietenie, deoarece Goethe și Schiller erau două firi diametral opuse.

Goethe realist în care totul e spontaneitate simțire și creație naturală iar Schiller idealist, filosof cugetător adânc, creind totul după rațiune.

De aici conectarea reciprocă de idei: Goethe ca realist analiza iar Schiller ca filosof sintetiza, generaliza.

Prin această muncă titanică de colaborare literatura germană prin ei a atins epoca de înflorire.

Deși au mers pe drumuri diferite, totuși amândoi lucrau pentru acelaș scop, ca la urmă să se întâlnească împreună pe aceleași culmi ale poeziei.

A P E L

adresat salariaților publici — funcționari și pensionari

Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere,
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește.

(VASILE ALEXANDRI)

Iubiți Colegi,

În urma războiului mondial situația materială a salariaților publici (funcționari civili, militari și pensionari) e foarte grea ca să nu zice mizerabilă. Nu s'a făcut aproape nimic pentru îmbunătățirea soartei acestor oameni, deși se știe de toată lumea că acești servitori ai țării duc cu umerii și brațul lor carul statului în timp de pace și în timp de războiu. E destul să spun numai că atunci când a fost criza din 1889-1901 micșorarea salariilor pensiilor a salvat bugetul țării.

Mai mulți oameni de inimă au luat inițiativa formării unei bănci ale cărei acțiuni să fie numai în mâinile salariaților publici și unde funcționarii și pensionarii să poată să se împrumute și să găsească capitalul necesar pentru construirea de case.

Se cere pentru această operă participarea la formarea băncii a tuturor salariaților publici (funcționari civili, militari și pensionari) pentru ca banca să aibă un capital cât mai mare posibil pentru ca să poată avea sprijinul Băncii Naționale Române și a finanței străine, căci numai cu capitalul din țară nu se pot construi case pentru toți salariații (funcționari și pensionari).

Trebuie câteva miliarde pentru aceasta.

Să vă dăm un exemplu: La Piatra-Neamț s'a făcut zilele acestea împrumutarea a 800 de demobilizați. Pentru ca aceștia să-și poată construi case, trebuie 300 milioane după prețurile de azi. Un mic calcul va spune că trebuie câteva miliarde pentru toată țara. Suntem în România întregită, peste 700.000 de funcționari și pensionari. Dacă fiecare salariat public va pune deoparte 90 lei lunar, în timp de un an va avea 1080 lei, iar cei 700.000 de salariați publici dacă vor voi să facă o economie benevolă într'un an vor avea la un loc un capital de 700.000.000 lei.

Când se va vedea în țară și în străinătate că salariații publici din România au la Banca lor un capital de 700.000.000 lei, atât Banca Națională Română cât și finanța străină ne va da un credit de câteva miliarde și vom putea în decurs de câțiva ani să avem un cămin pentru noi și pentru familiile noastre. Economia lunară de 90 lei se poate face oricând.

Trei țigări mai puțin pe zi sau o pâine neagră în loc de una albă pe zi în timp de un an ne va da cei 1080 lei pentru ca să putem subscrie două acțiuni la Banca Salariaților. Până acum s'a vărsat un capital de 20.000.000 lei.

Banca Salariaților s'a constituit deja Actul de constituire și statutele sunt publicate în Monitorul Oficial No. 42 din 23 Februarie 1928, partea II-a pagina 2471—2475.

Sediul Centralei acestei Bănci este în București strada Alexandru Lahovari No. 29. În fiecare capitală de județ, va fi o sucursală, dacă salariații publici din acea localitate vor înțelege toloasele de a avea banca lor, ca să-și scape de cămătari și să le dea posibilitatea de a avea un cămin.

E nevoie ca fiecare sucursală să aibă un capital cât se poate de mare ca să poată funcționa. Până la constituirea sucursalelor informațiunile se pot lua la Prefecturile de Județ

și la Administrațiile Financiare care vor indica persoanele însărcinate de Centrala Băncii de a primi banii. La 15 Ianuarie 1928 s'a pus în București bazele acestei bănci.

Subsemnatul cât timp am fost în serviciul statului am luptat neîncetat pentru îmbunătățirea soartei funcționarilor publici și a pensionarilor, astăzi când după 40 ani de serviciu, sunt pensionar, voi lupta până la sfârșitul vieții ca salariații publici și familiile lor să ducă o viață mai bună decât cea de astăzi. Ca ultim cuvânt vă zic tuturor: cei 700.000 de funcționari publici și pensionari sunt membrii unei singure familii, care astăzi are aceeași soartă.

Să fim uniți. Să facem economii benevole în timp de unul sau doi ani, punând la oparte 90 lei lunar. Ascultând povăța ce vă dau, veți culege voi și familiile voastre roade frumoase într'un viitor apropiat.

DANIEL CLAIN

Inginer Inspector G-ral Silvic
Pensionar Piatra-N.

ATENEUL POPULAR

PIATRA-N.

No. 19 — 11 Aprilie 1928

Domnule Membru,

Potrivit art. 10 din Statutele Ateneului Popular Piatra-N. sunteți rugați a vă întruni în Adunare generală în ziua de Duminică 22 April a. c. ora 10 dim. în localul liceului «Petru-Rareș» din localitate.

La ordinea zilei:

- 1) Darea de seamă a activității Ateneului în anul expirat.
- 2) Cetirea raportului cenzorilor privitoare la gestiunea anului expirat și descărcarea Comitetului.
- 3) Reducerea numărului de membrii din Comitet.
- 4) Alegerea de noi membrii în locul celor eșiți la soartă (art. 7 din statute).
- 5) Alegerea a trei cenzori în locul celor existenți, al căror mandat a expirat.
- 6) Discuțiuni privitoare la activitatea viitoare a Ateneului.

Dacă în ziua convocării (22 Aprilie a. c.) nu se va aduna majoritatea membrilor în curent cu plata cotizațiilor, adunarea se amână pentru Duminică 29 Aprilie a. c. la aceeași oră și în același local când se vor putea lua hotărâri cu orice număr de membrii (art. 10 din statute). Pentru aceasta a doua zi de adunare nu se vor mai face noi convocări.

Președinte, P. Popovici

Secretar, S. Purice

Abonamentele

la „Avântul”

LA SATE LEI 120 PE AN

LA ORAȘE LEI 150 PE AN

PENTRU BĂNCI, INSTITUȚIUNI ȘI AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE AN

Tip. Județului Neamțu

Piatra-N. Str. Alexandru cel No. 32

Un groaznic incendiu

a izbucnit în noaptea de Joi spre Vineri, în clădirile cuprinse între strada Cuza Vodă și Bul. Principele Ferdinand.

Focul a luat naștere, probabil, dela clădirea D-lui Manole Gutman și s'a întins, cu repezițiune uimitoare spre clădirile vecine. Au ars atenansele, șurile și gardurile la peste zece clădiri, cauzând pagube enorme. Printre clădirile avariate cităm Serviciul de verificare a măsurilor și greutateților.

Se crede că pagubele ating suma de câteva milioane lei. Cercetările continuă.

E de remarcat că dacă focul nu s'a întins mai mult și n'a distrus, apoi aceasta se datorește numai nunciilor titanice pe care au depus-o pompierii și mașinei celei mari, care a izolat complet clădirile incendiate, de celelalte.

Iată ce înseamnă un lucru bun și folositor la gospodăria orașului.

N'ar fi rău dacă primăria ar mai cumpăra încă o pompă ca aceea mare, căci, e de remarcat că de la o vreme încoace, orașelul nostru a intrat într'o epocă a focului, așa cum anul trecut era Bacăul, cel care a bătut recordul incendiilor din întreaga țară.

Ravagiile vântului

Vântul teribil din ziua de 16 Aprilie, a cauzat locuitorilor orașului și chiar a celor dela țară, pagube enorme.

Se știe că pe astfel de timpuri periculoase populația este obligată, de lege, să păstreze anumite dispozițiuni.

Aprinzându-se coșurile la mai mulți locuitori—lucru grav căci putea produce un incendiu nebănuind—contravenienții care n'au respectat dispozițiunile legale (de a stânge focurile) au fost dați judecății.

Razii

Poliția, dimpreună cu compania de jandarmi din localitate, face, în fiecare noapte, razii prin oraș și prin colinele vecine, pentru prinderea răufăcătorilor și pentru asigurarea ordinii și liniștii depline pașnicului nostru orașel.

Repaos duminical

S'a luat, de către autorități, dispozițiunea ca toți patronii magazinelor ce nu vor respecta orele repausului duminical, să fie dați judecății și pedepsiți conform legii.

Deasemenea și conducătorilor atelierilor de muncă.

Vizite

Șeful politiceii liberale din județul nostru, d-l Dr. Costinescu a sosit în localitate, în ziua de 19 Aprilie 1928.

C r i m ă

Șoferul C. Munteanu, din Bacău (mașina cu No. 134), luându-se la ceartă cu un alt șofer, a scos revolverul și a descărcat două focuri în adeversar.

Gloanțele n'au nimerit în acesta din urmă, ci au lovit pe o fetiță mică, din apropiere, care a încetat imediat din viață.

Contravenienți

Au fost dați judecății de către Poliția locală și amendați cu câte 1000 lei:

1) Leon Weimberg Roznov prop. automobilului 187 P. N. neavând farurile aprinse noaptea.

2) Eduard Decher din Roman prop. Aut. 22 și Ștefan Giroveanu Conducătorul, pentru că nu posedau asupra lor permisul de circulație.

Ordine

desăvârșită a domnii, în orașul nostru, tot timpul Sfințelor sărbători ale Paștelor. Cei însărcinați cu paza au toate mulțumirile orașenilor cari și-au putut petrece în liniște sărbătorile tradiționale.

Asigurați-vă!

Viața contra accidentelor, recolta contra grindinei, casa și avutul contra focului, vitele, etc., numai la ASIGURAREA ȚĂRĂNEASCĂ. (Biroul în Strada Alexandru cel Bun).